

Załącznik
do Uchwały Nr ...../...../2022
Rady Miasta Krasnystaw
z dnia .....

**GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY
DLA MIASTA KRASNYSTAW
NA LATA 2022 - 2024**

SPIS TREŚCI

WROWADZENIE.....	3
I UWARUNKOWANIA PRAWNE	4
II DIAGNOZA SYTUACJI RODZIN ORAZ ZASOBY UMOŻLIWIAJĄCE REALIZACJ PROGRAMU.....	5
2.1 Charakterystyka miasta i jego mieszkańców.....	5
2.1.1 Charakterystyka ludności	5
2.1.2 Charakterystyka beneficjentów z pomocy społecznej	6
2.2 Charakterystyka rodzin zagrożonych oraz przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo -wychowawczych	8
2.2.1 Charakterystyka rodzin przeżywających trudności opiekuńczo- wychowawcze	8
2.2.2 Charakterystyka rodzin z dzieckiem w pieczy zastępczej.....	13
2.3 Charakterystyka obszaru wspierania rodziny w Krasnymstawie	14
2.3.1 Praca z rodziną.....	14
2.3.2 Opieka i wychowanie	17
2.4 Zasoby instytucjonalne umożliwiające realizację programu.....	18
III CELE I DZIAŁANIA PROGRAMU.....	22
IV ŹRÓDŁA FINANSOWANIA.....	28
V ADRESACI PROGRAMU	28
VI EFEKTY I REZULTATY PROGRAMU	28
VII MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU	29
VIII PODSUMOWANIE	29

WPROWADZENIE

Obowiązek opracowania Gminnego programu wspierania rodziny dla miasta Krasnystaw wynika z art. 176 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zwanej dalej Ustawą, w ramach której do zadań własnych gminy należy m.in. opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny.

Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych to zespół planowanych działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania tych funkcji. Obowiązek wspierania rodziny spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego, które realizują go na zasadach pomocniczości we współpracy ze środowiskiem lokalnym, sądami i ich organami pomocniczymi, policją, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, kościołami i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami społecznymi. Zadania określone w ustawie zostały przekazane przez Radę Miasta Krasnegostawu do realizacji Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej.

Gminny program wspierania rodziny dla miasta Krasnystaw na lata 2022 – 2024 stanowi kontynuację działań zapoczątkowanych i podejmowanych w ramach Gminnego programu wspierania rodziny dla miasta Krasnystaw w latach 2016 – 2021 a jego formuła wynika z dokonanej przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Krasnystawie ewaluacji na podstawie:

- ⇒ Analizy danych zastanych;
- ⇒ Doświadczeń zdobytych przy realizacji Gminnego programu wspierania rodziny dla miasta Krasnystaw na lata 2019 – 2021;
- ⇒ Wniosków z rocznych informacji prezentujących postępy wdrażania Programu w latach 2016 – 2021;
- ⇒ Badania ankietowego Krasnostawskich podmiotów działających w obszarze wsparcia rodzin.

Dokonana analiza wykazała, że formalny kształt Programu w latach 2016 – 2021 był prawidłowy i adekwatny do wynikających potrzeb.

Wobec powyższego Gminny program wspierania rodziny dla miasta Krasnystaw na lata 2022 – 2024 stanowi kontynuację dotychczasowych podejmowanych działań w tym zakresie, z uwzględnieniem założeń ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz lokalnych uwarunkowań.

I. UWARUNKOWANIA PRAWNE

Podstawowymi aktami prawnymi, regulującymi prawa rodziny jest Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej oraz Kodeks rodzinny i opiekuńczy. Szczegółowe rozwiązania w zakresie realizacji polityki wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej zostały zawarte w ustawie z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz.U. z 2022r. poz. 447, t.j), która wyraźnie podzieliła kompetencje między poszczególne szczeble administracji publicznej. Zgodnie z ww. Ustawą na gminy nałożony został obowiązek wsparcia rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych w formie:

1. pracy z rodziną poprzez:

- ⇒ przydzielenie asystenta rodziny (tam gdzie jest wskazane),
- ⇒ konsultacje i poradnictwo specjalistyczne,
- ⇒ terapię i mediację,
- ⇒ usługi dla rodzin z dziećmi, w tym usługi opiekuńcze i specjalistyczne,
- ⇒ pomoc prawną, szczególnie w zakresie prawa rodzinnego,
- ⇒ organizowanie dla rodzin spotkań, mających na celu wymianę ich doświadczeń oraz zapobieganie izolacji (grupy wsparcia i/lub grupy samopomocowe).

2. pomocy w opiece i wychowaniu dziecka w placówce wsparcia dziennego.

Wymieniona ustawa nie jest jedynym aktem prawnym dotyczącym problematyki wspierania rodzin z dziećmi nakładającym zadania na gminy w tym zakresie, pozostałe ustawy to:

1. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021r. poz.228, z późn. zm),
2. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119, z późn.zm.),

3. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2021 r. poz. 2469, z późn.zm),
4. Ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2019 r. poz.2407 z późn.zm.),
5. Ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz.U. z 2021r. poz.1744, z późn.zm.),
6. Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” Rodziny (Dz.U. z 2020r. poz.1329).

Program spójny z :

- Gminną Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Krasnystaw na lata 2021 – 2030,
- Miejskim Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021- 2030,
- Strategią Rozwoju Miasta Krasnystaw na lata 2021-2027 z perspektywą do roku 2030 (projekt).
- Strategią Polityki Społecznej Województwa Lubelskiego na lata 2021 – 2030,
- Strategią Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030.

II. DIAGNOZA SYTUACJI DEMOGRAFICZNEJ I SPOŁECZNEJ RODZIN ORAZ ZASOBY UMOŻLIWIAJĄCE REALIZACJĘ PROGRAMU

2.1 Charakterystyka miasta i jego mieszkańców

2.1.1 Charakterystyka ludności

Krasnystaw to miasto liczące 17 756 mieszkańców (stan na 31.12.2021r.), charakteryzujące się statym spadkiem liczby ludności wynikającym przede wszystkim z ujemnego przyrostu naturalnego oraz migracji mieszkańców do większych aglomeracji. Roczny spadek liczby mieszkańców w latach 2019 - 2021 waha się w przedziale od 1,37% (w 2020r. w porównaniu do roku poprzedniego) do 1,8% w roku 2021. W wartościach bezwzględnych liczba mieszkańców w analizowanym okresie zmalała o 579 osoby.

Tabela 1. Liczba mieszkańców Krasnegostawu w latach 2019 – 2021

Liczba mieszkańców	2019	2020	2021
Ogółem	18 335	18 082	17 756

Dane: Urząd Miasta w Krasnymstawie

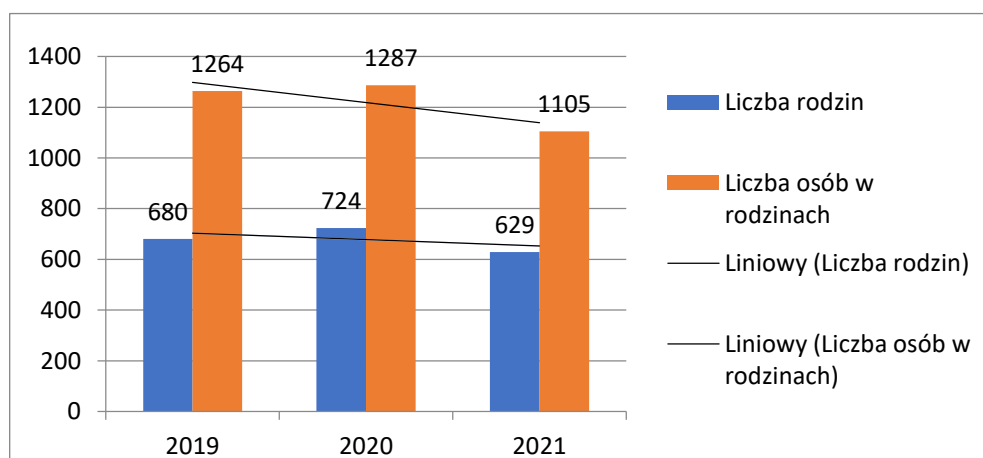
Struktura demograficzna mieszkańców Krasnegostawu wskazuje jednoznacznie, że:

- ⇒ Systematycznie maleje liczba dzieci,
- ⇒ Systematycznie maleje liczba mieszkańców w wieku produkcyjnym,
- ⇒ Stale wzrasta liczba mieszkańców w wieku powyżej 65 roku życia

2.1.2 Charakterystyka rodzin korzystających ze wsparcia Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krasnymstawie

W każdej rodzinie mogą pojawić się sytuacje problemowe i trudne, które wymagają wyrzeczeń, współdziałania i wsparcia w celu ich przezwyciężenia. Skuteczna pomoc rodzinie warunkowana jest koniecznością zmobilizowania i uaktywnienia wewnętrznych sił rodziny oraz często uruchomienia dodatkowej pomocy płynącej z zewnątrz. Zorganizowane i skoordynowane wsparcie pomaga stworzyć optymalne warunki pomocy, które pozwolą pokonać trudności życiowe rodziny doświadczającej różnych problemów społecznych. Odpowiedzią na potrzebę wsparcia osób i rodzin doświadczających trudności życiowych jest ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

Wykres 1. Liczba osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej w latach 2019 – 2021

Dane: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Krasnymstawie

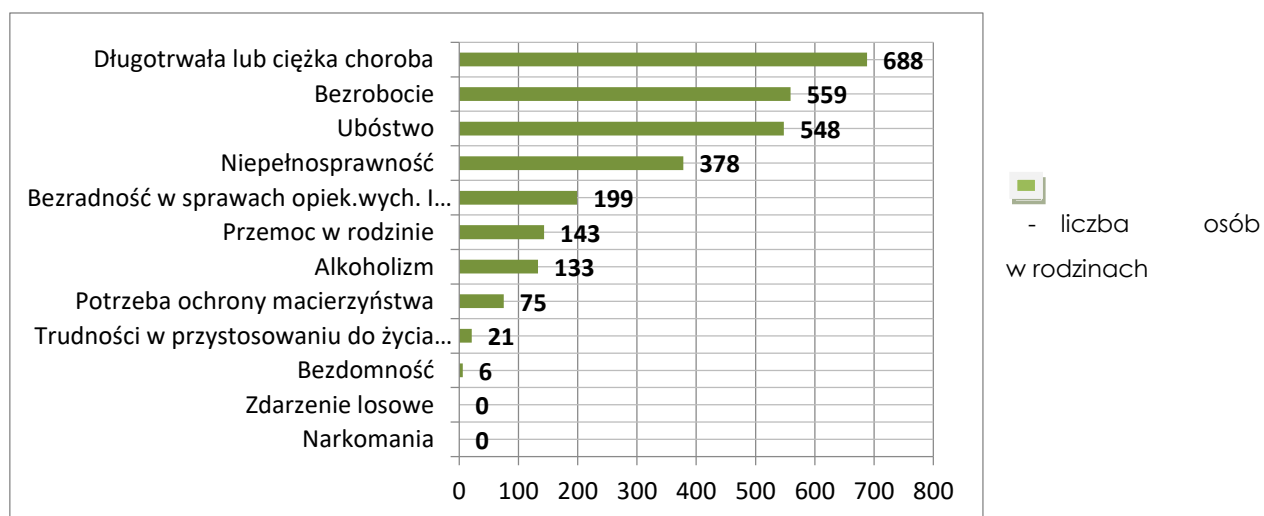
Jak wynika z powyższego wykresu, liczba osób korzystających z pomocy społecznej z roku na rok spada, na co wpływ może mieć m.in. poprawiająca

się sytuacja na rynku pracy – spadek bezrobocia, mimo, że w Krasnymstawie nadal utrzymuje się on na wysokim poziomie, szeroki wachlarz działań z zakresu aktywizacji społeczno-zawodowej (finansowanych m.in. z funduszy UE), migracje zarobkowe oraz realizacja od 2016 roku Rządowego Programu Rodzina 500+.

Z danych zawartych w formularzu sprawozdawczym MPiPS-03 wynika, że w roku 2021 świadczeniami z pomocy społecznej (bez względu na rodzaj, formę oraz źródło finansowania), realizowanymi Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Krasnymstawie objęto 629 rodzin. W tych rodzinach z oferowanego wsparcia skorzystało 1 105 osób, co stanowiło 6,22 % mieszkańców.

Jednym z istotnych elementów korzystania z pomocy społecznej są przyczyny, z jakich jest ona przyznawana. W myśl zapisów art. 7 ww. ustawy, pomocy udziela się osobom i rodzinom w szczególności z powodu: ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, przemocy w rodzinie, potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego (zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych), trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, alkoholizmu lub narkomanii, zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej, klęski żywiołowej lub ekologicznej. Szczegółowe zestawienie danych dotyczących powodów udzielenia pomocy w 2021 rok przedstawia poniższy wykres.

Wykres 2. Powody udzielenia pomocy społecznej w mieście Krasnymstaw w 2021r.

Dane: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Krasnymstawie

Biorąc pod uwagę przyczyny udzielania pomocy mieszkańcom Krasnegostawu w ramach systemu pomocy społecznej, zauważa się, że najwyższy procent ogólnej liczby mieszkańców stanowiły osoby korzystające ze wsparcia z powodu: długotrwałej lub ciężkiej choroby – 3,85%, bezrobocia – 3,15%, ubóstwa – 3,09%, niepełnosprawności – 2,13%, oraz bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych- 1,12%. Natomiast liczba osób, którym udzielono pomocy w ramach dominujących powodów, w stosunku do ogólnej liczby osób objętych pomocą społeczną (tj. 105 osób), kształtowała się w roku 2021 w następujący sposób: długotrwała lub ciężka choroba – 62,26%, bezrobocie – 50,59%, ubóstwo – 49,59%, niepełnosprawność – 34,21%, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych - 18,00%.

Równie istotne, z punktu widzenia udzielanego wsparcia, są kwestie związane ze strukturą rodziny, m.in. wielodzietność, samotne macierzyństwo, związki nieformalne, rodziny zrekonstruowane (wchodzenie w nowe związki).

Złożoność sytuacji życiowej rodzin sprawia, że w wielu przypadkach mamy do czynienia z różnymi trudnościami, które nakładają się na siebie nawzajem i trudno stwierdzić, co jest bezpośrednią przyczyną dysfunkcji rodzin. W związku z wieloma aspektami zagadnienia dotyczącego problemów rodziny, w literaturze przedmiotu spotkać można określenie opisujące rodzinę, jako rodzina z wieloma problemami lub rodzina wieloproblemowa. Wieloczynnikowe postrzeganie problemu i rozumienie deficytów rodziny pozwala na odpowiednie zintensyfikowanie działań wspierających.

2.2 Charakterystyka rodzin zagrożonych oraz przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo -wychowawczych

2.2.1 Charakterystyka rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi w Krasnymstawie

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych to zespół planowych działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania tych funkcji.

Obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej, w zakresie

ustalonym ustawą, spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej przy pełnej współpracy ze środowiskiem lokalnym, sądami i ich organami pomocniczymi, Policją, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami społeczными.

Realizację zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej powierzono Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Krasnymstawie.

W 2021 roku Ośrodek objął wsparciem łącznie 629 rodzin. W 56 rodzinach (8,9%) zdiagnozowano trudności opiekuńczo – wychowawcze, w których funkcjonowało 199 osób.

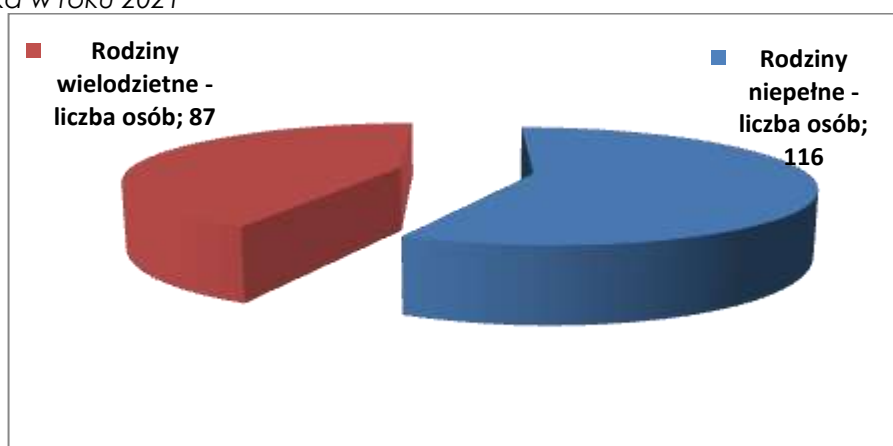
Tabela 2 Struktura rodzin objętych wsparciem Ośrodka w roku 2021

Typ rodzin	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Rodziny ogółem:	629	1 105
w tym:		
Rodziny z dziećmi ogółem	132	483
w tym:		
Rodziny niepełne	45	137
Rodziny wielodzietne (3 i więcej)	25	139
w tym:		
Rodziny bezradne w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego ogółem	56	199
w tym:		
Rodziny niepełne	37	116
Rodziny wielodzietne (3 i więcej)	15	87

Dane: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Krasnymstawie

Najliczebniejszą grupę rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze stanowią rodziny niepełne 66,07% i tym samym rodziny te mają najstabszą kondycję wychowawczo-opiekuńczą.

Wykres 3. Struktura rodzin z trudnościami opiekuńczo – wychowawczymi objętymi wsparciem Ośrodka w roku 2021

Dane: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Krasnymstawie

Na potrzeby zdiagnozowania systemu wsparcia krasnostawskich rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi oraz rozpoznania skutecznych form pracy z rodziną i zdefiniowania braków oraz przeszkód sprawnego realizowania działań wspierających przeprowadzono badanie ankietowe wśród 13 podmiotów działających w obszarze wsparcia rodzin tj. placówek oświatowych, poradni, punktów konsultacyjnych oraz asystentów rodziny.

Otrzymano 11 odpowiedzi, które posłużyły do próby charakterystyki problemów występujących w tych rodzinach oraz nazwania przyczyn ich powstawania.

Ankietowani wskazali, że w 2021 roku 117 krasnostawskich rodzin posiadało problemy opiekuńczo-wychowawcze. W rodzinach tych wychowywanych jest 177 dzieci.

Tabela 3. Liczba rodzin i dzieci, u których dostrzeżono problemy opiekuńczo- wychowawcze w roku 2021 (dane respondentów badania)

Liczba rodzin, u których dostrzegają Państwo problemy opiekuńczo—wychowawcze	117
w tym liczba dzieci	177

Źródło: Opracowanie własne

Na potrzeby badania problemy opiekuńcze podzielono na dwie grupy te, dotyczące zaspokojenia podstawowych potrzeb opiekuńczych dziecka (np. mieszkaniowe, żywieniowe i in.) oraz te, dotyczące zaspokojenia potrzeb opiekuńczych wyższego rzędu (np. akceptacji, miłości i in.). W oparciu o odpowiedzi respondentów można zauważyć, że rodziny wykazujące problemy opiekuńczo-

wychowawcze mają problemy z zapewnieniem odpowiednich warunków mieszkaniowych oraz z dbałością o higienę swoich dzieci (wskazania odpowiednio 26,55% i 22,03%).

Tabela 4. Problemy rodzin wynikające z deficytów w zaspokojeniu podstawowych potrzeb opiekuńczych dzieci

Rodzaj problemu	Liczba dzieci w rodzinach, u których ten problem występuje	%
problemy z zaspokajaniem potrzeb mieszkaniowych dziecka/dzieci (złe warunki mieszkaniowe, złe warunki zabawy, snu i nauki)	47	26,55
problemy z zaspokajaniem potrzeb higienicznych dziecka/dzieci (niedostateczna pielęgnacja i dbanie o higienę osobistą dziecka)	39	22,03
problemy z zaspokajaniem potrzeb zdrowotnych dziecka/dzieci (niedostateczne dbanie o zdrowie i zdrowy styl życia dziecka)	36	20,33
problemy z zaspokajaniem potrzeb żywieniowych dziecka/dzieci	10	5,65
problemy z zaspokajaniem potrzeb odzieżowych dziecka/dzieci	13	7,34

Źródło: opracowanie własne

W odniesieniu do braku zaspokojenia potrzeb opiekuńczych wyższego rzędu, zdecydowana większość respondentów wskazała, że wśród rodzin, z którymi pracują, występują znaczne deficyty w zaspokojeniu potrzeb społecznych dziecka dotyczących pozytywnej więzi z dzieckiem w rodzinie oraz wsparcia kontaktów społecznych dziecka z otoczeniem (85,88% dzieci). Badani wskazali również na występowanie problemów z zaspokojeniem potrzeby bezpieczeństwa dzieci (25,42%), a problemy z zaspokojeniem potrzeby czułości i miłości dotyczą 32,20 % dzieci.

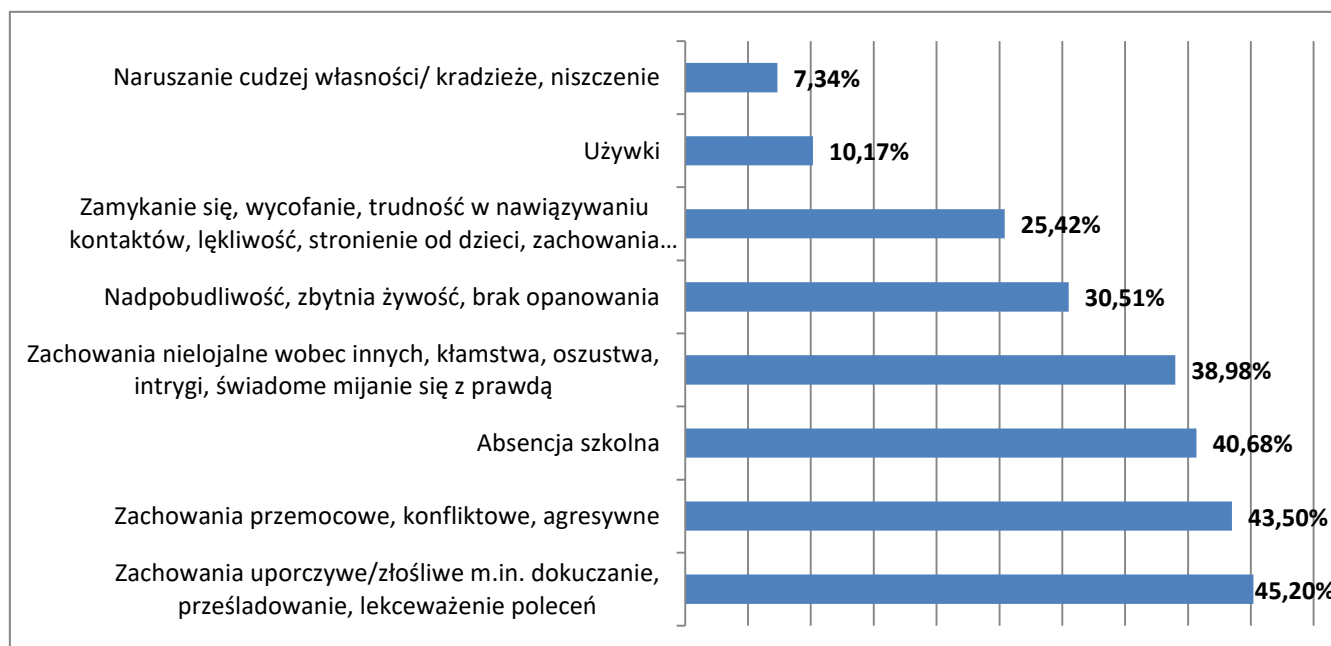
Respondenci, zapytani o przyczyny występowania problemów opiekuńczych, najczęściej wskazywali niską świadomość rodziców dotyczącą potrzeb opiekuńczych dziecka, a także brak wiedzy i umiejętności dotyczącej tego, jak należy zajmować się dzieckiem (odpowiednio 58,19% i 44,07% dzieci). Wielu respondentów wskazało również, że problemy opiekuńcze mogą wynikać ze struktury rodziny (w tym przede wszystkim z faktu, że rodzina jest niepełna, wielodzietna, tworzy związek nieformalny, partner nie jest ojcem dziecka lub dzieci są z różnych związków). Ankietowani jako przyczynę problemów opiekuńczych wskazywali również występowanie problemu

uzależnień w rodzinie. Natomiast ok 80% dzieci wychowuje się w rodzinach posiadających ograniczenia fizyczne i psychiczne determinujące poziom zaspokojenia potrzeb dzieci oraz w niekorzystnej atmosferze w rodzinie. Należy zaznaczyć, że wiele z tych przyczyn współwystępuje w rodzinach, co powoduje, że praca z takimi rodzinami powinna przebiegać wielotorowo i obejmować wiele sytuacji problemowych przy pełnej współpracy instytucjonalnej.

Kolejna część ankiety dotyczyła problemów wychowawczych występujących w rodzinach. Problemy te pojawiają się w wyniku zakłócania realizacji procesu wychowawczego, który polega na planowym świadomym działaniu ukierunkowanym na kształtowanie osobowości, tożsamości i postaw człowieka.

Respondenci, zapytani o to, jakie dostrzegają problemy wychowawcze w rodzinach, z którymi współpracują, najczęściej wskazywali na zachowania przemocowe, konfliktowe, niezgodne z obowiązującymi normami, a także zachowania uporczywe i złośliwe. Zwrócono uwagę na postawy dzieci charakteryzujące absencją, nielojalnością oraz nadpobudliwością. Pełne zestawienie odpowiedzi udzielonych przez respondentów przedstawia poniższy wykres.

Wykres 4. Problemy wychowawcze rodzin wykazujących deficyty opiekuńczo-wychowawcze w roku 2021.

Źródło: opracowanie własne

2.2.2 Charakterystyka rodzin z dzieckiem w pieczy zastępczej

Ustawa o pomocy społecznej wraz z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej dają możliwości wsparcia rodziny w zależności od stopnia nasilenia problemów opiekuńczo-wychowawczych i innych problemów występujących z rodzinach. W sytuacji, gdy rodzic nie jest w stanie prawidłowo pełnić funkcji opiekuńczo wychowawczej decyzją Sądu dziecko może zostać umieszczone w pieczy zastępczej.

Poniższa tabela przedstawia liczbę rodzin, których dzieci przebywają w rodzinnych lub instytucjonalnych formach opieki zastępczej w roku 2021.

Tabela 5. Liczba dzieci w pieczy zastępczej w roku 2021

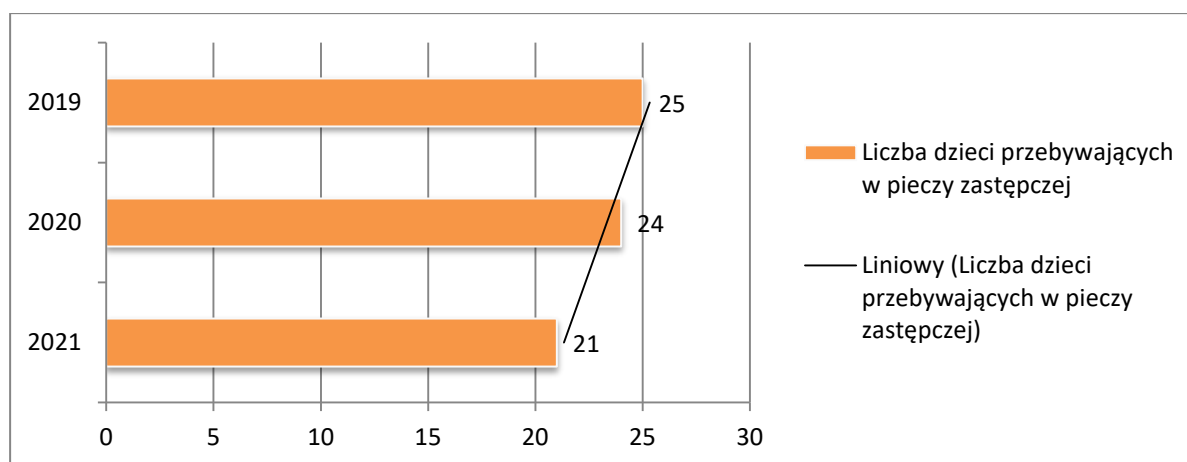
Forma pieczy zastępczej	Liczba rodzin	Liczba dzieci
Rodzinna	10	19
Instytucjonalna	1	2

Dane: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Krasnymstawie

Gminy, których dzieci przebywają w systemie pieczy zastępczej zobowiązane są ustawowo do:

- ⇒ Partycypacji w kosztach utrzymania dziecka związanych z umieszczeniem w rodzinie zastępczej lub placówkach opieki całodobowej (zarówno opiekuńczo – wychowawczych, jak i placówkach opiekuńczo - terapeutycznych prowadzonych na szczeblu wojewódzkim), od 10 % w pierwszym roku pobytu do 50 % w trzecim i kolejnych latach jego pobytu w pieczy zastępczej;
- ⇒ Pracy z rodziną naturalną.

Wykres 5 Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej w latach 2019 – 2021

Dane: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Krasnymstawie

Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej w roku 2021 jest najniższa od trzech ostatnich lat, jednakże utrzymuje się na zbliżonym poziomie powyżej 20 dzieci.

2.3 Charakterystyka obszaru wspierania rodziny w Krasnymstawie

System wsparcia rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu swoich funkcji określony jest w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Ustawa ta określa zespół planowanych działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Działania te w zamierzony sposób wspomagają rodziców i opiekunów w prawidłowym wypełnianiu obowiązków rodzicielskich w taki sposób, żeby przeciwdziałać sytuacji, w której należałoby objąć dziecko opieką zastępczą. Wspieranie rodziny prowadzone jest, za jej zgodą i aktywnym udziałem, z uwzględnieniem zasobów własnych oraz źródeł wsparcia zewnętrznego. Działania wspomagające prowadzone są w formie pracy z rodziną oraz pomocy w opiece i wychowaniu dzieci.

2.3.1 Praca z rodziną

Konsultacje i poradnictwo specjalistyczne oraz terapia i mediacje;

Zgodnie z Ustawą jedną z form pracy z rodziną jest zapewnienie jej możliwości udziału w konsultacjach, poradnictwie specjalistycznym oraz terapii i mediacji.

Na terenie Krasnegostawu funkcjonuje poradnia psychologiczno-pedagogiczna przy Starostwie Powiatowym w Krasnymstawie, która udziela dzieciom, młodzieży i rodzicom pomocy oraz ściśle współpracuje z miejskimi placówkami oświatowymi w zakresie pomocy w kształceniu dzieci i młodzieży.

Od roku 2021 w Krasnymstawie funkcjonuje niepubliczny podmiot leczniczy Centrum Psychologii i Psychoterapii Euro – Medica. Poradnia powstała w ramach nowego modelu ochrony zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży – I poziom referencyjny. Dzieci i młodzież mogą liczyć na pomoc specjalistów w ramach porad psychologicznych oraz sesji psychoterapii. Zakres usług poradni obejmuje:

- porady psychologiczne,
- sesje psychoterapii indywidualnej,

- sesje psychoterapii rodzinnej,
- sesje wsparcia psychospołecznego
- wizyty środowiskowe w domu, szkole lub innym miejscu tzw. środowisku, w którym przebywają dzieci i młodzież.

Ponadto poradnictwo świadczone jest przez placówki oświatowe oraz w ramach pracy socjalnej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krasnymstawie.

Usługi dla rodzin z dziećmi, w tym usługi opiekuńcze i specjalistyczne to kolejna możliwa forma wsparcia rodzin. Realizatorem usług jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Krasnymstawie. Od czasu przyjęcia Uchwały Ośrodek nie odnotował potrzeby wsparcia rodzin w formie usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych z powodu bezradności opiekuńczo - wychowawczej.

Pomoc prawna, szczególnie w zakresie prawa rodzinnego na terenie miasta Krasnostaw realizowana jest w formie bezpłatnych porad prawnych organizowanych przez Starostwo Powiatowe w Krasnymstawie lub poprzez organizacje pozarządowe.

Organizowanie dla rodzin spotkań, mających na celu wymianę ich doświadczeń oraz zapobieganie izolacji, zwanych dalej „grupami wsparcia” lub „grupami samopomocowymi” realizowane jest w formule grup samopomocowych prowadzonych przez Krasnostawski Klub Abstynenta „Odnowa” skupiający rodziny dotknięte problemem alkoholowym.

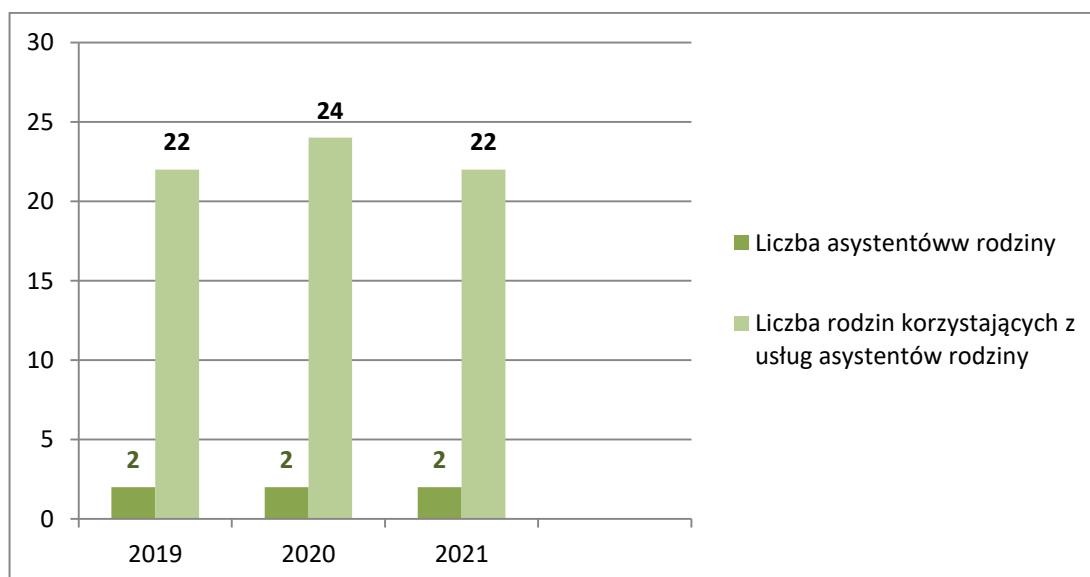
Usługi Asystenta Rodziny

Jedną z kluczowych form wsparcia jest asystentura rodziny. Asystent rodziny prowadzi pracę z rodziną w miejscu jej zamieszkania lub miejscu wskazanym przez rodzinę. Jego zadania określa art. 15 ww. ustawy, a należą do nich w szczególności: opracowywanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny, z pracownikiem socjalnym i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej; udzielanie wsparcia dzieciom i pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej oraz w rozwiązywaniu problemów socjalnych, psychologicznych i wychowawczych; wspieranie aktywności społecznej i motywowanie do podnoszenia kwalifikacji zawodowych oraz pomoc w poszukiwaniu, podtrzymywaniu i utrzymaniu pracy zarobkowej; motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców;

podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożeń bezpieczeństwa; prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną oraz dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny; monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną; sporządzanie na wniosek sądu opinii o rodzinie i jej członkach. Ważnym zadaniem w pracy asystenta rodziny jest również współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, organizacjami pozarządowymi, zespołem interdyscyplinarnym oraz wszystkimi podmiotami, których pomoc może okazać się niezbędna.

Asystent rodziny jest zatem osobą, która towarzyszy, wspiera (ale nie wyręcza) oraz poszukuje zasobów tkwiących w jego podopiecznych. Aktywizuje i motywuje do działania trenując umiejętności, których członkowie rodzin nie posiadają. Asystent, poprzez swoje zainteresowanie i zrozumienie sytuacji, w jakiej znajduje się rodzina, stara się zbudować wzajemne zaufanie, które jest bardzo istotnym elementem pracy socjalnej. Podmiotowe traktowanie członków rodziny sprzyja nawiązaniu właściwych relacji i wpływa na gotowość do podjęcia trudnych działań związanych ze zmianą niekorzystnej sytuacji życiowej. Z uwagi na złożoność sytuacji rodzinnej podopiecznych, liczba rodzin, z którymi jeden asystent rodziny może w tym samym czasie prowadzić pracę, jest uzależniona od stopnia trudności wykonywanych zadań, jednak nie może przekroczyć 15 rodzin. Szczegółowe dane dotyczące liczby asystentów rodziny oraz liczby rodzin znajdujących się pod opieką asystentów w latach 2019-2021 w Krasnymstawie przedstawia poniższy wykres.

Wykres 6. Liczba asystentów rodziny i rodzin korzystających z usług asystentów rodziny w latach 2019-2021

Dane: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Krasnymstawie

Jak wynika z powyższego wykresu, w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Krasnymstawie zatrudnionych jest 2 asystentów rodziny. W latach 2019 – 2021 liczba rodzin objętych asystenturą była zbliżonym poziomie ok. 20 rodzin.

Jednym z wymogów determinujących możliwość wykonywania zawodu asystenta rodziny jest wykształcenie. Stopień i rodzaj wykształcenia ściśle określa ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Ustawodawca w grupie wymaganych kierunków studiów wyższych wymienia pedagogikę, psychologię, socjologię, nauki o rodzinie i pracę socjalną. Kandydat może także posiadać dowolne wykształcenie wyższe pod warunkiem, że uzupełni je odpowiednim szkoleniem lub studiami podyplomowymi. Dodatkowym wymaganiem w tym przypadku jest co najmniej roczny staż pracy z dziećmi lub rodziną. Ustawodawca daje również możliwość ubiegania się o stanowisko asystenta rodziny osobom z wykształceniem średnim. W tym wypadku również trzeba odbyć szkolenie, a wymieniony wyżej staż pracy musi wynosić minimum 3 lata (art.12 ustawy). Biorąc pod uwagę powyższe, Krasnostawscy asystenci rodziny spełniają wymogi do pełnienia tej funkcji. Obok wykształcenia, jednym z czynników mających wpływ na poziom realizacji zadań na stanowisku asystenta rodziny jest posiadane doświadczenie zawodowe, a co za tym idzie znajomość problematyki oraz sposobów pracy w danym obszarze. Zawód asystenta rodziny został wprowadzony ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w roku 2012 r. Można więc uznać, że jest to zawód stosunkowo młody i nadal trwa proces jego profesjonalizacji. Asystenci krasnostawskich rodzin posiadają długie, jak na funkcjonowanie zawodu, bo 8 – 10 letnie doświadczenie zawodowe.

2.3.2 Opieka i wychowanie – Placówki wsparcia dziennego

Od roku 2015 w ramach struktur Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krasnymstawie funkcjonuje placówka wsparcia dziennego typu opiekuńczo – wychowawczego Świetlica Wsparcia Dziennego dla Dzieci i Młodzieży, która obejmuje opieką i wychowaniem średnio ok. 22 dzieci w wieku 6 - 15 lat. Zadaniem świetlicy jest zapewnienie opieki i wychowania, pomoc w nauce, organizacja czasu wolnego, zabawy i zajęcia sportowe oraz rozwój zainteresowań. Świetlica czynna jest przez cały rok w dni robocze, co najmniej 4 godziny dziennie w porach dostosowanych do potrzeb dzieci i rodziców.

W ramach zajęć świetlica oferuje:

- Pomoc w odrabianiu lekcji i nauce,
- Korepetycje m.in. z matematyki, j. angielskiego, j. polskiego i innych przedmiotów według potrzeb,
- Codzienny posiłek w formie podwieczorku,
- Pomoc pedagoga, psychologa- terapeuty,
- Aktywne spędzanie czasu wolnego (imprezy, zabawy, ogniska, wycieczki, zaj.sportowe, bale karnawałowe, wyjścia do kina, teatru, na basen, uroczystości),
- Zajęcia w kołach zainteresowań (teatralne, kulinarne, sportowe, plastyczne, fotograficzne, rękodzieło),
- Zajęcia z dogoterapii (terapia z udziałem psów ras Cavalier King Spaniel, Nowofundland),
- Zajęcia relaksacyjne - aromatoterapia,
- Zajęcia rehabilitacyjno-korekcyjne,
- Korzystanie z pracowni komputerowej,
- Zabawy i gry stolikowe (m.in. ping-pong, bilard, piłkarzyki, gry planszowe),
- Udział w konkursach.

2.4 Zasoby instytucjonalne umożliwiające realizację programu

Na terenie miasta Krasnystaw funkcjonuje wiele instytucji publicznych wspierających rodziny z dziećmi przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji rodzicielskich, które opisane zostały w poniższej tabeli.

Lp	Nazwa i adres placówki	Rodzaj działalności
Placówki wsparcia dziennego		
1.	Świetlica Wsparcia Dziennego dla Dzieci i Młodzieży w ramach struktur Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krasnymstawie	Wsparcie w opiece i wychowaniu.
Samorząd Miasta		
2.	Urząd Miasta Krasnystaw 22-300 Krasnystaw Plac 3-go Maja 29	Dowóz do szkoły, wspieranie działań skierowanych do rodzin.
3.	Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych 22-300 Krasnystaw Plac 3-go Maja 29	Realizacja zadań własnych gminy wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii. Podejmowanie czynności zmierzających

		do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu. Opiniowanie wniosków o przyznanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w miejscu lub poza miejscem sprzedaży w kwestii zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z odpowiednimi uchwałami.
Placówki pomocy społecznej, placówki miejskie i powiatowe, poradnictwo rodzinne		
4.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej 22 – 300 Krasnystaw ul. Piłsudskiego 9	Praca socjalna, pomoc finansowa, pomoc rzeczowa i pomoc w postaci usług, dożywianie dzieci i osób dorosłych, świadczenia rodzinne i świadczenia z funduszu alimentacyjnego, pomoc w zapobieganiu przemocy w rodzinie (procedura „Niebieskie Karty”), stypendia szkolne, Karta Dużej Rodziny, asysta rodzinna.
5.	Środowiskowy Dom Samopomocy 22- 300 Krasnystaw ul. Konopnickiej 5	Wspieranie osób z zaburzeniami psychicznymi w formie dziennej.
6.	Warsztaty Terapii Zajęciowej 22 – 300 Krasnystaw ul. Szkolna 9	Wspomaganie procesu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych. Stwarzanie osobom niepełnosprawnym niezdolnym do podjęcia pracy możliwości rehabilitacji społecznej i zawodowej.
7.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie 22-300 Krasnystaw ul. Sobieskiego 3	Poradnictwo rodzinne, tworzenie rodzicielstwa zastępczego, wspieranie osób niepełnosprawnych i ich rodzin.
8.	Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna 22-300 Krasnystaw ul. Sobieskiego 3	Poradnictwo, pomoc psychologiczna i pedagogiczna, prowadzenie zajęć terapeutycznych indywidualnych w zakresie pomocy logopedycznej, psychologicznej i pedagogicznej.
9.	Centrum Psychologii i Psychoterapii Euro-Medica	Poradnictwo psychologiczne, psychoterapeutyczne oraz środowiskowe dla dzieci i młodzieży.
10.	Komenda Powiatowa Policji 22 – 300 Krasnystaw ul. Okrzei 11	Prowadzenie działalności edukacyjnej, profilaktycznej, prewencyjnej w szkołach, pomoc w zapobieganiu przemocy w rodzinie (procedura „Niebieskie Karty”).
Placówki opiekuńczo - wychowawcze		
11.	Zespół Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych 22-300 Krasnystaw ul. Mickiewicza 1	W swoim działaniu łączy dwa typy placówek interwencyjną i socjalizacyjną dla dzieci w wieku od 2 do 18 lat. W skład placówki wchodzi także grupa usamodzielnienia znajdująca się poza placówką macierzystą dla 10 wychowanków w wieku od 14 roku życia.

12.	Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza 22-300 Krasnystaw ul. Zamkowa 5a	Placówka socjalizacyjna oraz placówka wsparcia dziennego, w której przebywają dzieci od 5 roku życia do osiągnięcia pełnoletności.
13.	Niepubliczny Zespół Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Tuligłowach, Tuligłowy 1	Placówka niepubliczna prowadzona przez Zgromadzenie Sióstr Służebniczek NMP im. Bł. Edmunda Bojanowskiego Prowincja Łódzka dla dzieci od 0 do 18 roku życia typu interwencyjnego i socjalizacyjnego.
Placówki oświatowo – wychowawcze, placówki sportowe		
14.	Publiczna Szkoła Podstawowa nr 1 22 – 300 Krasnystaw ul. Poniatowskiego 37	Działalność edukacyjno – wychowawcza, wsparcie psychologiczno – pedagogiczne rodziców i dzieci, współorganizowanie wycieczek dzieci i młodzieży, przeciwdziałanie przemocy w rodzinie (procedura „Niebieskie Karty”).
15.	Publiczna Szkoła Podstawowa nr 4 22 – 300 Krasnystaw ul. Piłsudskiego 21	
16.	Publiczna Szkoła Podstawowa nr 5 22 – 300 Krasnystaw ul. Mostowa 14	
17.	Specjalny Ośrodek Szkolno - Wychowawczy 22-300 Krasnystaw ul. PCK 2	Działalność edukacyjno – wychowawcza, wsparcie psychologiczno – pedagogiczne dzieci niepełnosprawnych intelektualnie i ich rodziców.
18.	Przedszkole Nr 1 22-300 Krasnystaw ul. Sikorskiego 4	Działalność edukacyjno – wychowawcza, działalność integrująca rodziny.
19.	Przedszkole Nr 4 22-300 Krasnystaw ul. Mickiewicza 12	
20.	Przedszkole Nr 5 22-300 Krasnystaw ul. Poniatowskiego 13	
21.	Przedszkole Nr 6 22-300 Krasnystaw ul. Poniatowskiego 42	
22.	Przedszkole Nr 8 22-300 Krasnystaw ul. Tokarzewskiego 49	
23.	Żłobek Miejski 22-300 Krasnystaw ul. Poniatowskiego 43	
24.	Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji ul. Piłsudskiego 52a 22-300 Krasnystaw	Działalność sportowo – rekreacyjna, prowadzenie zajęć sportowych pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży oraz podczas ferii zimowych i letnich.
25.	Świetlica Środowiskowa przy Publicznej Szkole Podstawowej nr 1	Opieka dzieci z rodzin dysfunkcyjnych, niewydolnych wychowawczo, prowadzenie dożywiania dzieci uczestniczących

26.	Świetlica Środowiskowa przy Publicznej Szkole Podstawowej nr 4	w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych.
27.	Świetlica Środowiskowa przy Publicznej Szkole Podstawowej nr 5	
28.	Świetlica Środowiskowa „Arka” przy Centrum Charytatywnym CARITAS ul. Szkolna 19a	
Placówki kulturalno – oświatowe		
29.	Krasnostawski Dom Kultury 22-300 Krasnystaw ul. Okrzei 10	Działalność kulturalno – oświatowa, koła zainteresowań różnych dziedzin (muzyczne, plastyczne, rekreacyjne) dla różnych grup wiekowych (dzieci, młodzież i dorośli), organizacja zajęć w czasie wolnym od nauki, zajęć pozalekcyjnych.
30.	Młodzieżowy Dom Kultury 22-300 Krasnystaw ul. Piłsudskiego 5a	
31.	Miejska Biblioteka Publiczna ul. Okrzei 23 22-300 Krasnystaw	Działalność kulturalno – oświatowa, a przede wszystkim czytelnicza na rzecz społeczności miejskiej, prowadzenie zajęć dla dzieci w czasie ferii zimowych i letnich.
Parafie, kościoły wyznaniowe		
32.	Parafia pw. Matki Bożej Pocieszenia 22-300 Krasnystaw, ul. Sobieskiego 26	Działalność charytatywna, działalność ewangelizacyjna, organizowanie wypoczynku, paczek świątecznych i paczek żywnościowych dla ubogich rodzin.
33.	Parafia pw. św. Franciszka Ksawerego ul. Piłsudskiego 3 22-300 Krasnystaw	
34.	Parafia pw. Trójcy Przenajświętszej 22-300 Krasnystaw ul. Okrzei 38	
35.	Kuchnia dla ubogich im. Matki Teresy z Kalkuty 22-300 Krasnystaw ul. Okrzei 38	Wydawanie bezpłatnych posiłków osobom ubogim, znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej, których nie stać lub nie są zdolne do samodzielnego przygotowania posiłku
36.	Caritas Archidiecezji Lubelskiej – Centrum Charytatywne w Krasnymstawie 22- 300 Krasnystaw ul. Szkolna 9	Wspieranie rodziny, organizacja zajęć świetlicowych oraz wypoczynku dla dzieci.
Organizacje pozarządowe, stowarzyszenia, fundacje		
37.	Krasnostawskie Stowarzyszenie Ochrony Zdrowia Psychicznego i Pomocy Społecznej 22-300 Krasnystaw ul. Piłsudskiego 9	Wspieranie rodziny poprzez działania profilaktyczne i naprawcze prowadzone na rzecz rodziny i dzieci, osób starszych: dotkniętych niepełnosprawnością, niewydolnych wychowawczo,

38.	Klub Abstynenta „Odnowa” 22-300 Krasnystaw ul. Piłsudskiego 9	dysfunkcyjnych, z problemem przemocy, alkoholizmu, bezrobotnych, ubogich. Organizowanie wsparcia psychologicznego, prowadzenie grup wsparcia /samopomocowych, organizowanie wypoczynku, organizowanie paczek świątecznych, wydawanie bezpłatnej żywności, organizowanie spotkań i wyjazdów edukacyjnych, integracyjnych i aktywizacyjnych.
39.	Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Młodzieży „TĘCZA” 22-300 Krasnystaw ul. Mickiewicza 1	
40.	FUNDACJA WINDA ul. Okrzei 4/5, 22-300 Krasnystaw	
41.	Centrum Charytatywne Caritas ul. Szkolna 9 Krasnystaw	
42.	Dzieci z pasją” Stowarzyszenie przyjaciół Młodzieżowego Domu Kultury w Krasnymstawie	
43.	Stowarzyszenie Na Rzecz Dzieci i Młodzieży Z Dysfunkcjami Rozwoju "Progres", 22-300 Krasnystaw Ul. Poniatowskiego 42	

Uzupełnieniem pracy z rodziną jest działalność sądu i jego organów pomocniczych m.in. kuratorów.

III. CELE I DZIAŁANIA PROGRAMU

Na podstawie przeprowadzonej diagnozy rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych oraz dokonanej analizy przejawianych problemów w rodzinach opracowano cel główny i cele szczegółowe *Gminnego programu wspierania rodzin dla miasta Krasnystaw na lata 2022 – 2024* dostosowane do stopnia nasilenia problemów opiekuńczo – wychowawczych.

CEL GŁÓWNY:

ZBUDOWANIE ZINTEGROWANEGO SYSTEMU WSPARCIA KRASNOSTAWSKICH RODZIN PRZEŻYWAJĄCYCH TRUDNOŚCI W WYPEŁNIANIU FUKCJI OPIEKUŃCZO – WYCHOWAWCZYCH ORAZ OCHRONA DZIECI W NATURALNYM ŚRODOWISKU RODZINNYM

Cel główny zostanie osiągnięty poprzez realizację celów szczegółowych w obszarze działań profilaktycznych, działań z rodzinami jeszcze wydolnymi, niewydolnymi wychowawczo oraz działań z rodzinami z dzieckiem w pieczy zastępczej.

Cel szczegółowy	Adresaci celu
1. Promowanie roli, funkcji i wartości rodziny	WSZYSTKIE RODZINY
2. Utrzymanie dziecka w rodzinie biologicznej	RODZINY WYKAZUJĄCE DEFICYTY OPIEKUŃCZO - WYCHOWAWCZE
3. Umożliwienie powrotu dziecka w pieczy zastępczej do rodziny naturalnej	RODZINY DZIECI UMIESZCZONYCH W PIECZY ZASTĘPCZEJ

CEL SZCZEGÓŁOWY Nr 1	PROMOWANIE ROLI, FUNKCJI I WARTOŚCI RODZINY
Kierunki działań	<ol style="list-style-type: none"> 1. Upowszechnianie i promowanie roli i funkcji rodziny, 2. Rozwijanie umiejętności i kompetencji opiekuńczo-wychowawczych rodzin, 3. Wzmocnienie integracji rodziny.

Forma realizacji	Wdrażanie programów edukacyjnych, profilaktycznych i terapeutycznych służących upowszechnianiu i promowaniu roli i funkcji rodziny
Harmonogram realizacji	2022 - 2024
Wskaźniki realizacji	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba zrealizowanych programów, - Liczba podmiotów realizujących, - Liczba uczestników.
Realizatorzy/partnerzy	Urząd Miasta, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Placówki oświatowe, Komenda Powiatowa Policji, Organizacje Pozarządowe.

Forma realizacji	Wdrażanie Karty Dużej Rodziny
Harmonogram realizacji	2022 - 2024
Wskaźniki realizacji	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba wydanych kart, - Liczba rodzin.
Realizatorzy/partnerzy	Urząd Miasta, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

Forma realizacji	Prowadzenie kampanii, spotkań, informacyjno - edukacyjnych
Harmonogram realizacji	2022 - 2024
Wskaźniki realizacji	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba zrealizowanych kampanii/spotkań, - Liczba podmiotów realizujących działania, - Liczba uczestników, - Liczba wydanych materiałów informacyjnych.
Realizatorzy/partnerzy	Urząd Miasta, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Placówki oświatowe, Placówki kulturalne, Komenda Powiatowa Policji, Organizacje pozarządowe, Parafie.

Forma realizacji	Organizowanie różnorodnych form aktywizacji i integracji rodzin
Harmonogram realizacji	2022 - 2024
Wskaźniki realizacji	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba zrealizowanych działań (w tym wycieczek, pikników rodzinnych), - Liczba uczestników, - Liczba podmiotów realizujących działania.
Realizatorzy/partnerzy	Urząd Miasta, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Placówki oświatowe, Placówki kulturalne, Placówki sportowe, Komenda Powiatowa Policji, Organizacje pozarządowe, Parafie.

Forma realizacji	Organizowanie szkoleń, prelekcji, porad, warsztatów oraz pogadarek o charakterze edukacyjnym dla rodziców
Harmonogram realizacji	2022 - 2024
Wskaźniki realizacji	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba zrealizowanych szkoleń/prelekcji/pogadarek, warsztatów, - Liczba podmiotów realizujących działania, - Liczba uczestników.
Realizatorzy/partnerzy	Urząd Miasta, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Placówki oświatowe, Placówki kulturalne, Komenda Powiatowa Policji, Organizacje pozarządowe, Parafie.

CEL SZCZEGÓŁOWY Nr 2	UTRZYMANIE DZIECKA W RODZINIE BIOLOGICZNEJ
Kierunki działań	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wzmocnienie rodziny przeżywającej trudności opiekuńczo-wychowawcze, 2. Praca z rodziną przeżywającą trudności opiekuńczo-wychowawcze, 3. Wsparcie rodziny.

Forma realizacji	Realizacja programów terapeutycznych oraz interwencyjnych na rzecz rodzin, w tym dożywiania
Harmonogram realizacji	2022 - 2024
Wskaźniki realizacji	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba zrealizowanych programów, - Liczba osób objętych programami, - Liczba podmiotów realizujących.
Realizatorzy/partnerzy	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Placówki oświatowe, Placówki kulturalne, Placówki sportowe, Komenda Powiatowa Policji, Organizacje pozarządowe, Parafie.

Forma realizacji	Rozwijanie i upowszechnianie profesjonalnego i zintegrowanego systemu poradnictwa rodzinnego w tym edukacji, konsultacji, terapii i mediacji dla rodzin
Harmonogram realizacji	2022 - 2024
Wskaźniki realizacji	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba porad/konsultacji/treningów/mediacji/grup wsparcia, - Liczba uczestników, - Liczba punktów konsultacyjnych.
Realizatorzy/partnerzy	Urząd Miasta, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Placówki oświatowe, Komenda Powiatowa Policji, Organizacje pozarządowe, Parafie.

Forma realizacji	Upowszechnianie działań i organizowanie wsparcia asystenta rodziny w tym tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji asystentów rodziny
Harmonogram realizacji	2022 - 2024
Wskaźniki realizacji	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba asystentów rodziny, - Liczba rodzin objętych wsparciem, - Liczba szkoleń asystentów rodziny.
Realizatorzy/partnerzy	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

Forma realizacji	Upowszechnianie i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających
Harmonogram realizacji	2022 - 2024
Wskaźniki realizacji	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba zorganizowanych szkoleń, - Liczba rodzin wspierających, - Liczba rodzin objętych pomocą rodzin wspierających, - Liczba działań promocyjnych.
Realizatorzy/partnerzy	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Urząd Miasta, Organizacje pozarządowe.

Forma realizacji	Organizowanie i rozwój wysokiej jakości usług wspierających i interwencyjnych dla rodzin, w tym usług opiekuńczych i specjalistycznych
Harmonogram realizacji	2022 - 2024
Wskaźniki realizacji	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba świadczonych usług, - Liczba rodzin objętych wsparciem.
Realizatorzy/partnerzy	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Organizacje pozarządowe.

Forma realizacji	Tworzenie warunków do funkcjonowania, rozwijania i tworzenia nowych placówek wsparcia dziennego
Harmonogram realizacji	2022 - 2024
Wskaźniki realizacji	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba prowadzonych placówek, - Liczba utworzonych placówek,

	- Liczba osób objętych wsparciem.
Realizatorzy/partnerzy	Urząd Miasta, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Organizacje pozarządowe.

Forma realizacji	Organizowanie spotkań grup wsparcia oraz grup samopomocowych
Harmonogram realizacji	2022 - 2024
Wskaźniki realizacji	- Liczba prowadzonych grup, - Liczba uczestników.
Realizatorzy/partnerzy	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Placówki oświatowe, Organizacje pozarządowe.

Forma realizacji	Praca socjalna z rodziną
Harmonogram realizacji	2022 - 2024
Wskaźniki realizacji	- Liczba rodzin objętych pracą socjalną - Liczba przeprowadzonych wywiadów środowiskowych u rodzin u których stwierdzono problemy opiekuńczo-wychowawcze
Realizatorzy/partnerzy	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

Forma realizacji	Zapewnienie pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom żyjącym w trudnych warunkach materialnych
Harmonogram realizacji	2022 - 2024
Wskaźniki realizacji	- Liczba osób objętych pomocą, - Liczba form pomocy.
Realizatorzy/partnerzy	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Parafie

Forma realizacji	Tworzenie warunków do sprawniejszej współpracy podmiotów współdziałających w obszarze pomocy rodzinom w formie zespołów, grup problemowych
Harmonogram realizacji	2022 - 2024
Wskaźniki realizacji	- Liczba zespołów, grup,
Realizatorzy/partnerzy	Urząd Miasta, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Placówki Oświatowe, Organizacje pozarządowe.

Forma realizacji	Tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji i kompetencji osób działających w obszarze wsparcia rodzin
Harmonogram realizacji	2022 - 2024
Wskaźniki realizacji	- Liczba zorganizowanych szkoleń, - Liczba osób przeszkolonych.
Realizatorzy/partnerzy	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

CEL SZCZEGÓŁOWY Nr 3	UMOŻLIWIENIE POWROTU DZIECKA Z PIECZY ZASTĘPCZEJ DO RODZINY NATURALNEJ
Kierunki działań	<ol style="list-style-type: none"> 1. Odbudowanie kompetencji i umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny, 2. Wsparcie rodziny, 3. Przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodziny, 4. Dążenie do reintegracji rodziny.

Forma realizacji	Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka
Harmonogram realizacji	2022 - 2024
Wskaźniki realizacji	- Liczba dzieci objętych monitorowaniem funkcjonowania w rodzinie
Realizatorzy/partnerzy	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

Forma realizacji	Zapewnienie wsparcia asystenta rodziny oraz rodzin wspierających
Harmonogram realizacji	2022 - 2024
Wskaźniki realizacji	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba asystentów rodziny, - Liczba rodzin wspierających, - Liczba rodzin objętych wsparciem.
Realizatorzy/partnerzy	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

Forma realizacji	Praca socjalna z rodziną
Harmonogram realizacji	2022 - 2024
Wskaźniki realizacji	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba rodzin objętych pracą socjalną, - Liczba dzieci, które powróciły do rodziny biologicznej.
Realizatorzy/partnerzy	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

Forma realizacji	Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo – terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.
Harmonogram realizacji	2022 - 2024
Wskaźniki realizacji	- Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej
Realizatorzy/partnerzy	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

IV. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Zadania Gminnego programu wspierania rodziny dla miasta Krasnystaw na lata 2022 – 2024 mogą być finansowane w oparciu o:

- Środki budżetu Miasta Krasnystaw,
- Fundusze pozyskane w ramach resortowych programów ostonowych,
- Środki własne organizacji pozarządowych i kościołów,
- Środki Unii Europejskiej,
- Inne środki pozabudżetowe.

V. ADRESACI PROGRAMU

Adresatami Programu są rodziny zamieszkałe na terenie miasta Krasnegostawu, w szczególności rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych, tj:

- rodziny zagrożone występowaniem trudności opiekuńczo- wychowawczych,
- rodziny z okresowymi trudnościami opiekuńczo- wychowawczymi,
- rodziny wieloproblemowe,
- rodziny zagrożone ograniczeniem praw rodzicielskich,
- rodziny z częściowym ograniczeniem praw rodzicielskich,
- rodziny z dzieckiem w pieczy zastępczej.

VI. EFEKTY I REZULTATY PROGRAMU

W wyniku przeprowadzonych działań przewidywane jest osiągnięcie następujących efektów:

1. Wzrost świadomości znaczenia roli, funkcji i wartości rodziny,
2. Poprawa funkcjonowania rodzin z trudnościami opiekuńczo – wychowawczymi,
3. Zapobieganie dezintegracji rodzin i umieszczaniu dzieci w pieczy zastępczej,
4. Wzrost kompetencji opiekuńczo- wychowawczych rodzin,
5. Wzmocnienie roli opiekuńczej rodziny,
6. Rozwój innowacyjnych form wsparcia rodzin.

VII. MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU

Monitoring Gminnego programu wspierania rodziny dla miasta Krasnystaw na lata 2022 – 2024 odbywać się będzie na podstawie corocznej sprawozdawczości z wykonywania zadań określonych w niniejszym programie. Przedmiotem monitorowania będą wskaźniki realizacji, każdego z celów szczegółowych Programu. Wynikiem monitoringu będzie roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny, stanowiące załącznik do Sprawozdania z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krasnymstawie.

VIII. PODSUMOWANIE

Niniejszy program, jest programem ramowym służącym wypracowaniu sprawnego i efektywnego systemu działań wpływającego na poprawę sytuacji dziecka i rodziny przy ścisłej współpracy instytucji działających na rzecz dziecka i rodziny jak również środowiska lokalnego. Wówczas program może stanowić pełne, kompleksowe ujęcie systemu wsparcia i rodziny.